

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО НЕКОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»**

**КОНТРОЛЬОВАНИЙ
ПРИМІРНИК**

Криворізький фаховий коледж
Державного некомерційного підприємства
«Державний університет «Київський авіаційний інститут»
перейменованій на Криворізький фаховий коледж
Національного університету
«Київський авіаційний інститут»
Наказ від 29.05.2026 № 53-од

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник коледжу

Анатолій АНДРУСЕВИЧ

« 12 »

12

2025 р.

Система менеджменту якості

ПОЛОЖЕННЯ

порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти

СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025

СХВАЛЕНО

педагогічною радою коледжу

від « 11 » 12 2025 р., протокол № 9

Введено в дію

наказом КРФК КАІ

від « 12 » 12 2025 р., № 148-од

КРИВИЙ РІГ

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025 сторінка 2 з 14
---	---	---------------------------	---

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Ініціал, прізвище	Посада	Дата
Розробник		Н. Андрусевич	Декан факультету «Повітряний транспорт та комп'ютерні технології»	10.12.25
Узгоджено		Г. Даниліна	Заступник начальника коледжу з навчально- методичної роботи	10.12.25
Узгоджено		Д. Власенков	Відповідальний з якості коледжу	10.12.2025

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

КОНТРОЛЬОВАНИЙ ПРИМІРНИК

Надруковано в єдиному екземплярі

Загальна кількість врахованих примірників - 0

У справу № _____

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 3 з 14	

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ВИМОГИ ТА ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ.....	5
3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	9

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 4 з 14	

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти (далі – Положення) розроблено у відповідності до:

- ст. 62 п. 1 абз. 15 вимог Закону України «Про вищу освіту», що визначає права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньої програми та робочого навчального плану в обсязі, що становить не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС;

- ст. 54 п. 1 абз. 17 вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту», що визначає права здобувачів фахової передвищої освіти на вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньої програми та робочого навчального плану в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС;

- листа Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України від 2 липня 2020 р. № 22.1/10-1358 «Методичні рекомендації щодо розробки, структури та змісту навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти на 2020-2021 навчальний рік»;

- інших (чинних) нормативно-правових актів та документів МОН України.

1.2. Навчальні дисципліни за вибором здобувача освіти або вибірккові навчальні дисципліни – це навчальні дисципліни, які вводяться Криворізьким фаховим коледжем Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (далі – Коледж) для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи для потреб суспільства, ефективного використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 5 з 14	

1.3. Вибіркові навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість більш повного забезпечення освітніх кваліфікаційних вимог на ринку праці, ефективного використання можливостей коледжу, здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувача освіти та реалізації його освітніх інтересів.

1.4. Норми цього Положення поширюються на здобувачів освіти усіх рівнів та освітніх ступенів, на всі навчальні структурні підрозділи Коледжу (відділення (факультет), циклові комісії (кафедри)).

2. ВИМОГИ ТА ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ

2.1. Загальний обсяг навчальних дисциплін за вибором здобувача освіти має становити для освітнього рівня бакалавра не менш як 25% та для освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра не менш як 10% загальної кількості кредитів ЄКТС.

2.2. Для спеціальностей, для яких запроваджено додаткове регулювання (Постанова Кабінету Міністрів України № 684, від 11.07.19), вибір навчальних дисциплін здійснюється в межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 20 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

2.3. На вибір здобувачам освіти пропонуються навчальні дисципліни, затверджені у складі навчальних планів та внесені до Каталогу навчальних дисциплін за вибором здобувача освіти Коледжу.

2.4. Варіативна складова складається з навчальних дисциплін вибору здобувача і двох каталогів - каталогу загально коледжних навчальних дисциплін, який формується із навчальних дисциплін, що забезпечують

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 6 з 14	

загальноосвітню, гуманітарну, соціально-економічну підготовку (в межах 5% від загального обсягу кредитів ЄКТС), та навчальних дисциплін (блоків/пакетів) вибору за спеціальністю (не менше 20% від загального обсягу кредитів ЄКТС освітньої програми), які зазначені у робочих навчальних планах освітніх програм певного рівня.

2.5. Здобувач освіти має право реалізовувати свій вибір шляхом:

2.5.1. Вибору з дисциплін вибору за спеціальністю навчального плану освітньої програми:

- на якій здобувач освіти навчається, не менше 20% від загального обсягу кредитів ЄКТС;

- іншої(их) спеціальності(ей), в межах 20% від загального обсягу кредитів ЄКТС;

- комбінований вибір (на якій навчається + з іншої(х) спеціальності(ей)/іншої ОП), в межах 20% від загального обсягу кредитів ЄКТС.

2.5.2. Вибору з Каталогу загальноколеджних навчальних дисциплін в межах 5% від загального обсягу кредитів ЄКТС.

2.5.3. Вибору навчальної дисципліни, що пропонується для іншого рівня освіти за погодженням з керівником відповідного відділення (факультету) та заступником начальника коледжу з навчально-методичної роботи.

2.5.4. Вибору будь-якої навчальної дисципліни з варіативної складової за фахом або спеціалізованого (профільованого) блоку (пакету) не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС, що визначають спеціалізовану підготовку здобувача освіти в межах обраної освітньої програми, і спрямований на поліпшення здатності здобувача освіти до працевлаштування за обраним фахом. Досягнення передбачених результатів навчання за фахом на визначеному рівні може бути підставою для рішення екзаменаційної комісії про присвоєння здобувачу професійної (додаткової) кваліфікації.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 7 з 14	

2.5.5. Для спеціальностей, для яких запроваджено додаткове регулювання (Постанова Кабінету Міністрів України № 684, від 11.07.19), за умов дотримання вимог щодо присвоєння професійної кваліфікації, може бути присвоєна професійна кваліфікація (передбачено освітньою програмою), у тому числі із врученням сертифікату, а саме:

- обрання навчальних дисциплін вільного вибору здобувача освіти з навчального плану обсягом не менше 20% кредитів та професійного оволодіння відповідними компетентностями з середнім балом не нижче 75;
- проходження практики, передбаченої навчальним планом з балом не нижче 75;
- кваліфікаційним іспитом зі спеціальності з балом не нижче 75.

2.5.6. Вибору із переліку вибірових навчальних дисциплін (блоків, пакетів) навчального плану іншої освітньої програми за спеціальністю того ж освітнього рівня. У такому випадку передбачена його основним навчальним планом і програмою професійна (додаткова) кваліфікація йому не присвоюється.

2.5.7. Вибору із переліку вибірових навчальних дисциплін (блоків, пакетів) іншої освітньої програми іншого освітнього рівня. Необхідною умовою є погодження завідувача відділення (декана факультету), на якому навчається здобувач, та завідувача відділення (декана факультету), на якому реалізується навчальна програма, із якої обрано навчальну дисципліну (дисципліни), та згода заступника начальника коледжу з навчально-методичної роботи. При цьому присвоєння будь яких додаткових кваліфікацій не відбувається.

2.5.8. Вибору навчальних дисциплін в іншому закладі освіти при реалізації здобувачем права на академічну мобільність.

2.5.9. Каталог загальноколеджних навчальних дисциплін та навчальних дисциплін (блоків/пакетів) вибору за спеціальністю переглядаються щорічно з урахуванням пропозицій та за результатів внутрішнього (здобувачів освіти,

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 8 з 14	

відділень (факультету) і зовнішнього (стейкхолдерів, роботодавців) моніторингу та погоджується методичною радою коледжу та затверджується педагогічною радою коледжу.

2.6. Випускова циклова комісія (випускова кафедра) відповідно до робочих навчальних планів інформує циклові комісії (кафедри), які забезпечують освітній процес, про перелік вибіркового навчальних дисциплін (блоків/пакетів).

2.7. Переліки вибіркового навчальних дисциплін (блоків/пакетів) для певної спеціальності певного рівня освіти повинні узгоджуватись з освітніми програмами та навчальними планами.

2.8. Циклові комісії (кафедри), за якими закріплені вибіркового навчальні дисципліни, готують (переглядають) силабуси до вибіркового навчальних дисциплін з подальшим їх розміщенням (оновленням) на Веб-сайті коледжу.

2.9. Перелік вибіркового навчальних дисциплін (блоків/пакетів) та силабуси до них на кожний новий навчальний рік доводяться до відома здобувачів освіти:

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за скороченою програмою підготовки

- на першому тижні навчального року – для здобувачів освіти I курсу (року) навчання;

- до 10 квітня навчального року, що передую початку нового навчального року;

фахової передвищої освіти

- до 10 квітня навчального року, що передую початку нового навчального року, – для здобувачів освіти, починаючи з II курсу (року) навчання.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 9 з 14	

2.10. Для здобувачів освіти, які навчаються за освітніми програмами подвійного диплому, процедури вільного вибору організовуються в терміни і за порядком, передбаченими відповідними Угодами із університетами-партнерами.

2.11. На циклових комісіях (кафедрах) за звертанням здобувачів освіти та/або класного керівника навчальної групи можуть бути організовані зустрічі з викладачами, які пропонують навчальні дисципліни за вибором здобувача освіти, та забезпечується консультування класних керівників навчальних груп з усіх питань щодо вибору тієї чи іншої навчальної дисципліни.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. В поточному навчальному році здійснюється вибір навчальних дисциплін, вивчення яких передбачено в наступному навчальному році.

3.2. Вибіркові навчальні дисципліни (блоки/пакети) обираються здобувачем освіти індивідуально із Каталогу навчальних дисциплін за вибором здобувача освіти з урахуванням особистих уподобань та перспектив майбутньої професійної діяльності.

3.3. Здобувач, який обрав спеціалізований блок навчальних дисциплін, в подальшому має прослухати всі навчальні дисципліни, що включені до цього блоку, виконати всі види робіт передбачених програмою підготовки.

3.4. Здобувачі освіти протягом тижня після надання матеріалів ознайомлюються зі змістом силабусів та подають заяви на вивчення вибірових навчальних дисциплін (блоків/пакетів) на відділення (факультет) (Додаток №1).

3.5. Завідувач відділення (декан факультету) на підставі аналізу заяв здобувачів освіти надає інформацію до навчального відділу щодо вибраних

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 10 з 14	

здобувачами освіти навчальних дисциплін (блоків/пакетів) вільного вибору здобувача освіти.

3.6. Якщо здобувач освіти із поважної причини не зміг записатися вчасно, він звертається на відділення (факультет) із заявою для запису на вивчення обраних ним навчальних дисциплін(блоків/пакетів).

3.7. Здобувач освіти, який не скористався своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих навчальних дисциплін (блоків/пакетів), які завідувач відділення (декан факультету) вважатиме доцільним для наповненості навчальних груп.

3.8. Кількість здобувачів освіти для вивчення навчальної дисципліни(блоку/пакету) не може бути меншою, ніж 80% здобувачів освіти навчальної групи.

3.9. Якщо кількість здобувачів освіти, які обрали вибіркову навчальну дисципліну (блок/пакет), становить менше мінімально необхідної кількості, їм пропонується обрати іншу вибіркову навчальну дисципліну (блок/пакет), для вивчення якої кількість здобувачів освіти є вже достатньою.

3.10. Якщо кількість здобувачів, які обрали навчальну дисципліну(блок /пакет), перевищує встановлену максимальну чисельність, перевага в першу чергу надається здобувачам, які навчаються на тій самій освітній (освітньо-професійній) програмі, на тому ж відділенні (факультеті), а в наступну чергу - тим здобувачам, які зафіксували свій вибір раніше.

3.11. Навчальний відділ формує списки здобувачів освіти для вивчення навчальної дисципліни (блоку/пакету)(можливо це будуть здобувачі із різних навчальних груп і навіть різних спеціальностей).

3.12. На підставі сформованих списків здобувачів освіти для вивчення вибраних ними навчальних дисциплін (блоків/пакетів) ці навчальні дисципліни (блоки/пакети)включаються до індивідуального плану здобувача освіти і є

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 11 з 14	

обов'язковими для вивчення, а ці данні є підставою для розрахунку (корегування) педагогічного навантаження на наступний (поточний) рік.

ДОДАТОК 1

Завідувачу відділення/Декану
факультету

« _____ »

(назва відділення/факультету)

(прізвище та ініціали зав. відділення)

здобувача освіти _____ групи

(ПІБ здобувача освіти)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 20___/20___ н.р.
наступні вибіркові навчальні дисципліни:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ДАТА

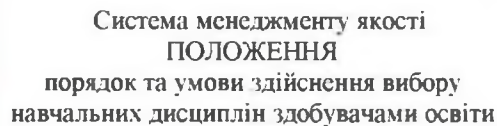
ПІДПИС

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 12 з 14	

Ф 03-04

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ з/п	Ініціал, прізвище ознайомленої особи	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				

СМЯ КРФК КАІ
П 03 – 01 – 2025

сторінка 13 з 14

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ запису	№ сторінки (пункту)	Тип запису*	Ініціал, прізвище особи, яка внесла зміни	Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
1	Підстава для запису: <i>Наказ КАС № 29.05.2026 № 371-02</i>					
	<i>1-14</i>	<i>змінено</i>	<i>А. Гринівська</i>	<i>А. Гринівська</i>	<i>29.05.2026</i>	<i>01.06.2026</i>
2	Підстава для запису:					
3	Підстава для запису:					
4	Підстава для запису:					
5	Підстава для запису:					
6	Підстава для запису:					
7	Підстава для запису:					
8	Підстава для запису:					
9	Підстава для запису:					
10	Підстава для запису:					
11	Підстава для запису:					
12	Підстава для запису:					
13	Підстава для запису:					
14	Підстава для запису:					
15	Підстава для запису:					
16	Підстава для запису:					
17	Підстава для запису:					

* – установлені наступні типу записів: «змінено», «замінено», «введено», «анульовано».

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 14 з 14	

Ф 03-06

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ з/п	Дата проведення ревізії	Ініціал, прізвище особи, що проводить ревізію	Висновок проведення ревізії	Підпис особи, що провела ревізію
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				